

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Provincia Romana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66469)

PROVINCIA ROMANA.

NUMERAT Prouincia Romana locis septēdecim socios quingentos, et octoginta, in Domo Professa centum, in Collegio Romano centum septuaginta quinq. in Domo Probationis ad S. Andræ octoginta, in Collegio Pænitentiariorum duos & viginti, in Seminario Romano triginta septē, in Collegio Germanico tredecim, in Anglicano decē, in Laurentano qudraginta, in Illirico quinque, in Florentino, & Perusino in singulis octonos denos, in Maceratesi quattuordecim, in Senensi tredecim, totidem in Recinetensi, in Tiburtino duodecim, in Sede Tusculana septem, in Amerina sex. A nobis in cælum, vt speramus, migrarunt quattuor: eorum vicem reddidere septem, & sexaginta in Societatem adscripti.

DOMVS PROFESSA

Romana.

Domus Romanæ fructus is hoc anno fuit, quē ab ea Domo, vnde Societas in omnes fere iā terras diffusa est, expectare quisque debuisset. Ex Sacerdotibus quinque, & triginta (tot enim Romana in Domo numerantur) duodecim sunt confessari assidui, qui Domi, forisque vtilissimis occupationibus perpetuo distinentur. Confessionum insignis frequentia fuit, in ijs

A 3 aliquot

aliquot decem, & viginti annorum; generalium vero quingentarum circiter summa inita est. Viginti amplius mulieres à turpitudine sunt reuocatae. Hæreticus vnus, qui multos annos in Caluini erroribus fuerat enutritus, cum Ecclesia per nos reconciliatus. Aeris restitutiones ducenorum, trecenorumque aureorum factae nonnullae. Quidam cum uouisset, si certum in peccatum relaberetur, aureos centum se soluturum (videlicet ut ea re peccandi consuetudini, ac procliuitati frenum iniiceret) atque in illud ipsum prolapsus esset, nostrorum suasu, votum exsoluit. Palæologus nouae cuiusdā hereseos Architectus, atque inuentor, cū in carcere veritatem animo semper obstinato respuisset, tandem cum produceretur, ut flammis viuus combureretur, in ipso supplicij loco ad sanitatē reuertit. in cuius conuersione tū eo ipso die, tum antea sæpissime precibus, priuatisq; disputationibus nostri plurimum laborarunt. Adhibentur nostri vulgo ad discordias componendas, & ægrotorum Confessiones audiendas, eosque in extremo vitæ tempore confirmandos. Vltro etiam nostri singulis hebdomadis nosocomia, publicasq; custodias omnes inuisunt: ex qua re semper insignis animorum utilitas consequi solet. In quibusdam sacrarum virginum Monasterijs tum habitæ cohortationes, tum confessiones auditæ, quarū pleræque generales fuere: Cum hoc rerum spiritualiū fructu, temporalium commoditas coniuncta fuit: quāuis enim ingēs hoc anno Romæ fuerit annonæ caritas, mire tamen Deus vel per incognitos homines nostrorū paupertati prospexit. Pontifex etiam inopia Domus,

¶

Et necessitate cognita eleemosinam aureorum mille opportune misit, alterumq. tantum postea ex multitudo pecunia, quam damnatis quibusdam exegerat, Domui addixit. Farnesius Cardinalis in templi ædificationem aureorum sex millia dedit, quibus templi tholus perfectus est, plumboque extrinsecus coopertus, intrinsecus tum reliqua pictura ornatus, tum quatuor Euāgelistis, qui quatuor in loculamentis sunt ex gypso constituti. Ipsum porro templi instrumentum tum varia sacrarum vestium supellectili auctum est, tum argentea pixide Eucharistiæ seruandæ, centum quinquaginta aureorum precio. Lampas quoque argentea aureis indicata nonaginta, et calices aliquot item argentei donati sunt, sumptuumq. omnium in templi ornatu summa subducta hoc anno octingentorū fuit aureorū.

COLLEGIVM ROMANVM.

Auctis anno superiore Collegij Romani reditibus, eiusdem etiam habitatio dilatari hoc anno cæpta est, ductumq. initium à Scholis, quibus ob discipulorum multitudinem summe indigebamus. Coemptis enim duabus vicinis insulis, priuatorumque domibus solo æquatis, cum nouæ ædificationis prima fundamenta fodi cæpta essent; rogauit Pontificem P. Generalis, vt ex suis nepotibus Cardinalibus aliquē delegaret, qui primū in fundamēta lapidē rite poneret, destinatusq. est Philippus Boncōpagnius, sancti Sixti Cardinalis, is cū ad 3. Idus Ian. Iacobo Boncōpagnio, aliisque principibus viris comitatus mane in Collegium

A 4 venis-

venisset, re diuina peracta, ad locum, vnde lapis erat deiiciendus, progressus est: ibique linteatus stola collo circumdata, cum symphonia, sollempnique precatioe primum lapidem rite demisit sic inscriptum.

Religionis causa Gregorius XIII. Pont. Max. Bonon. Collegij Romani Societatis Iesu amplius. reditu aucti & des ad oēs nationes optimis disciplinis erudiendas aere dato exstruens primū in fundamenta lapidem coniecit CIO. IO. LXXXII

Eo die pransi apud nos sunt Cardinalis, & Iacobus Boncompagni, alijque principes viri: inter prandium autem concio perpetua sex, & viginti linguis, singulis inter se dissimillimis, habita est, natalisque Collegij dies varijs Emblematis, Carminibusque de Pontificis, & Boncompagniae familiae laudibus conscriptis, summa omnium gratulatione celebratus. Id vero plerisque non paruam admirationem attulit, quod cum secundo iam de argumento eodem tot versus scripti essent; ad noua excogitanda facultatem existimabant exaruisse; quae tunc multo fecundius, velut ab nouella radice pullulauit, sic prorsus, ut vel integra materia nulla res vnquam maiore inuentionis varietate, carminūq. elegantia tractari potuisse videretur. Vos autem Patres, Fratresque carissimi Deum orate, ut diu Ecclesiae Catholicae, nobisq; Gregorium XIII. praestet incolumē, quo is operi inchoato fastigium imponat. Id enim summopere optare videtur sanctissimus Pontifex, qui quibus modis potest omnibus, Collegij huiusce sui (sic enim vocat) aedificationem promouere nō intermittit. Nā praeter pensiones illas, quas anno superiore attribuit,

buit,

buit, hoc anno in eandem ædificationem aureorū ter-
na millia in annos singulos, per annos viginti adsigna-
uit 4. Idus Iun. 1582. quæ pecunia similiter ex vigin-
ti annorum pensionibus Abbatia cuiusdam Boncom-
pagni Cardinalis exigitur. Ipso ædificationis initio cū
iam surgeret murus, Pontifex fabricæ ipsius structu-
ram inspicere voluit. itaque 14. Kal. Iul. à Vaticanis
ædibus ad Collegium venit, cumque muri partem vi-
disset simplici, rudique opere constructam (id enim no-
strorum paupertati convenire maxime visum est) illi-
co Deici iussit, atque opere lateritio, & magnifico re-
fici. Eo ipso tempore cum Pontifici Collegium obequi-
tanti vicinus quidam vir potens ad genua accidisset, li-
temque nobis de finibus intendere cepisset; Pontifex
vocato P. Rectore, cognitisque partis utriusque
rationibus, eo ipso in loco nobis causam adiudicavit,
Sue quoque familiae insignia ex marmore, artificio
sculpta egregio, quæ iccirco comparata erant, ut in
elegantissima fabrica figerentur, quam ipse Pontifex
in hortis Vaticanis construxit; nobis dono dedit, ut in
noui Collegij facie ponerentur: ea æstimantur aureis
amplius quingentis. verum de his hætenus: venio nūc
ad res domesticas. Nostrorum valetudo varie hoc
anno tentata est: verum, quæ Dei benignitas fuit, con-
valuerunt omnes, fratre vno excepto, qui summa se-
nectute, longoque morbo confectus, vita decessit. Pa-
cificationes inter eos, qui veteres inimicitias odijs in-
testinis exercebant, factæ sunt aliquot. Vnus etiam
adductus est, ut inimico condonaret, qui eo nomine Ro-
mam à multis millibus passuum venerat, ut illum con-
foderet.

foderet. Sacerdotis vnus de nostris frater multis ab hinc annis, nescientibus nobis, testamentum fecerat, Romanumq. Collegium suarum fortunarum omnium scripserat heredem. eo tandem hoc anno vita functo, Collegium ex testamento in bonorum possessionem venit: ex ijs annui capiuntur aurei circiter duceni. Cum Boromæus Cardinalis Romam aduentus tempore venisset in Collegium à P. Rectore, P. Generalis nomine, inuitatus ad Prandium est: quam inuitationem ita libenter accepit Cardinalis, vt quamuis aduentus tempore pisces, vinumq. gustare non soleret, eo tamen die non secus ac si festus, solemnisque esset, nostra causa de sua illa abstinencia non nihil remisit. itaque & pisces comedit, & vinum bibit; exceptusq. est inter prædium diuersarum linguarum concione. eodem etiam die P. Rectoris rogatu, in templo nostro rem diuinam fecit, atque cum nostris omnibus, tum auditoribus circiter octingentis Christi corpus communicauit: matutinisque, ac pomeridianis Theologiæ scholis interfuit.

DOMVS PROBATIONIS.

ad Diui Andreae.

Magna fuit hoc anno in Probationis Domo messis: septem enim, et sexaginta in Societatem adscripti sunt, ex omnibus ferme Prouincijs Dalmatia, Scythia, Græcia, Flandria, Gallia, Hispania, Germania, Anglia, Hibernia; in his Iuris consulti sunt quatuor, reliqui Theologia, Philosophia, studiisque Humanitatis eruditi; nonnulli etiam nobili genere nati.

Horum

Horum omnium ingressum cohonestavit praelatus qui-
 dam ex eo ordine, qui Clericorum Camera Aposto-
 licæ nominatur. Est autem ille ordo Romæ amplissi-
 mus, Cardinalibus gradu proximus, unde etiam pleri-
 que in illud Collegium adlegi solent: atque huiusmodi
 Clerici in septem Diaconorum locum successisse dicun-
 tur, qui ab Apostolis rerum temporalium admini-
 strandarum causa constituti sunt: quare eorum insti-
 tuto patrimonium Ecclesiasticum etiam nunc Came-
 ræ Apostolicæ Clerici procurant. Is igitur cum nobi-
 litate, diuitiis, opibus, gratia plurimum posset, atque
 ad maiores etiam honores aditum patefactum, & ex-
 peditum haberet; omnia ut stercorea arbitratus est,
 ut Christum lucrifaceret: quem etiam duo ex ipsius fa-
 milia, quam multam aiebat, paullo post secuti sunt.
 Commouit vero ea res non mediocriter procerum
 Romanorum animos, adeo ut aliud fere nihil per eos
 dies in sermone omnium versaretur. Paucis autem ab
 ingressu diebus ut se mundo, sibi que mundum cruci-
 fixum esse omnibus testaretur, leuidensa attrita, &
 lacera indutus, pendente ex humeris pera, urbem vi-
 catim obiuit, panem ab ijs potissimum emendicans,
 apud quos videri posset maximam ea re indignita-
 tem subire. Itaque vir nobilissimus, atque notissi-
 mus eo exemplo sic hominum studia permouit, ut
 opifices vulgo relictis officinis ad spectaculum ip-
 sius concurrerent: qui, cum illum olim beatum in
 primis iudicassent; mirabantur videlicet tunc eum
 pro Christo diuitiis inopiam, honoribus ignomi-
 niam prætulisse. Alius quidam vir grauis, & pru-
 dens

dens multarum linguarum Dalmaticæ, Turcicæ, Val-
laticæ, & Arabicæ sciens, quique multos annos mer-
caturam exercuerat apud Turcas; cum Romæ Socie-
tatis nostræ exercitia peregisset, ad eandem voluit ad-
iungi. Hæc igitur de Probationis Domo, cuius res,
quoad spiritualia valde bene procedunt; mira enim ca-
ritas inter se, ac studium perfectionis cernitur in vni-
uersis: in temporalibus laboratur; huius enim domus
vectigal vix ad dimidiam partem Nouitiorum alen-
dam satis est. Verum Deus mirifice adhuc illis prospe-
xit. Pontifex etiam Max. Abbatiam S. Mariæ in Fi-
rentello Spoletanæ diœcesis vi. Non. Octob. attribuit,
quæ annuos reddit aureos circiter sexcentos. Aedifi-
catio, quam anno Superiore institutam ex eleemosinis
dixi, ad tectum perducta est: in eam sumptus facti sunt
aureorum amplius tribus millibus.

COLLEGIVM GERMANICVM.

Collegij Germanici familia constat alumnis cen-
tum, & viginti, ea tredecim in contubernia diui-
sa est, quibus singulis Diui præsumt tutelares aliqui,
quorum festa cum aduenere, contubernales Aram
tum ornatu cætero, tum vero carminibus exornant;
diemque illum Confessione, & Communione, nec non
Symphonia, publica que diuerberatione religiose cele-
brant. Sunt autem vniuersi ad virtutem mirum in mo-
dum propensi, & suos moderatores, & inter se amant.
Sacramenta obeunt frequentes: ac diebus festis ante-
quam Sacrificio missæ intersint, in singulis contuber-
nijs

nijs priuatim veniam inuicem petunt eorum, quæ offenderint ea hebdomada: voluntarias pœnas, & mortificationes sua ipsi sponte, Aduentus præcipue, & Quadragesimæ tēporibus suscipiunt: longinquas quoque peregrinationes ad Lauretū, Casinumq; montem pedibus ingrediuntur. Iis vero diebus, quibus à studijs feriantur, tam multi petūt, vti spiritualibus exercitijs instituantur, vt cum ad omnia Societatis vrbana loca mittantur aliqui, satisfieri tamen omnibus non possit. Viginti nouem hoc anno, studijs Theologiæ perfectis, in Germaniā missi sunt: in his erant Sacerdotes tredecim: ex quibus sex hic iam Romæ probati, eo consilio profecti sunt, vt in Germania societate ingrederentur; vnus etiā Romæ sacerdos admissus est. Alius Sacerdos in Liuoniam cum P. Posseuino discessit, vt apud eos populos Catholicam religionem disseminaret. Tres vita functi sunt, quorum vnus, cum Societatis vota olim nuncupasset, paullo ante mortem à P. Generali receptus in Societatem est. In horum omnium locum aliquot è Germania aduenere: plurimū item vt admittantur, summopere efflagitant. Qui autem recentes adueniunt, ijs non ante patet aditus ad cœtum, conuictumque cæterorum, quam generalem vitæ confessionem peregerint, rationemque didicerint Sacramenta fructuose percipiendi. Adhibentur autē huius Collegij alumni ab omnibus xenodochijs, vt ægrotantium in ijs audiant Germanorum confessiones. Iidem Germanicas habēt conciones tum in proprio Collegij templo, tum ad Pontificis cohortem, cæterasque Germanorum Societates: militum autem co
hortis

hortis etiam confessiones omnium ordinarias excipiunt. Collegio huic tēpla tria subiecta sunt, quæ magna hominum frequentia celebrantur, tum propter ipsorum templorum antiquitatem, & religionem, tum ob cærimonias, cultumque, quo res diuina in ijs peragitur. Et sane in Ecclesiasticis cærimonijs alumni maxime excellent. itaque Episcopus quidam multis precibus contendit, ut ex ijs aliquem secum deduceret, qui suæ dioceseos cærimonias corrigeret. Alius Episcopus, cum multorum dierum Romæ moram fecisset, Clericos adolescentes in Collegium frequenter mittebat, ut inde ritus Ecclesiasticos perdiscerent. Ex ijs autem templis quæ dixi, duo picturis hoc anno sunt ornata, in altero quidem, quod S. Apollinari dicatum est, ipsius sancti vita est depicta: in altero, quod globosa forma constructum, duplici ordine columnarum sex, & quinquaginta sustinetur, S. Stephano sacrum, persecutiones omnes, quæ annis quadringētis in Christianos sunt concitatae, ex Romanorum Imperatorum tempore descriptæ sunt. qui locus tum ob picturæ elegantiam, tum vero quia vim infinitam tormentorum, inuictamque Martyrum constantiam oculis subiicit, visitur quotidie à multis; quorum etiam aliquibus præ pietate Lacrimæ decidunt inter spectandum. Inuisit hoc templum Stationis die ipse Pontifex, atque ab alumnis, qui obuiam cum superpelliceis processerunt, summa cum veneratione exceptus est. is, cum Missæ quæ tunc canebatur, aliquamdiu interfuisset, significauit postea, omnia sibi summe esse probata. Die sanctorum omnium vnus ex alumnis orationem ad Pontificem
Cardi-

Cardinalesque habuit; qui tam æquis omnium auri-
bus, animisque vsus est, statim vt decerneretur, vt in
reliquum tempus vnus aliquis de alumnis eodem die
orationem haberet.

COLLEGIUM ANGLICANVM.

Quam diuinum fuerit Gregorij XIII. con-
siliū, vt tot collegijs instituendis, nationes
eas ad Ecclesiæ Romanæ obedientiam redu-
ceret, quæ ab illa nefarie desciuerunt; vel vnus An-
glicani Collegij fructus comprobatur in dies magis.
Alit id hoc tempore adolescentes circiter septuagin-
ta, quorum pietas, & in suppliciis pro religione tum
obeundis alacritas, tum perferendis constantia cum
antiquis illis Martyribus videtur certare. Decem
hoc anno, studiorum suorum cursu confecto, in An-
gliam ad suos ciues conuertendos redire. ex qui-
bus duo Remis substituere, vt in eo Collegio Theo-
logiam, ac Philosophiam doceant: tertius item Sa-
cerdos, vir innocentia, prudentiaque singulari à
D. Alano subinuitus omnino retentus est, vt eius
opera, & consilio ad illius Collegij gubernationem
vtatur: septem reliquos in insulam tuto penetras-
se, ac se se ad ciuium suorum salutem vtiliter
impendere cognitum est. Et quoniam huiusce Col-
legij alumni vel vni maxime ex omnibus Catho-
licis crudelissimis Reginae edictis petuntur; iccir-
co singulis momentis innumerabilia illis in Anglia
pericu-

pericula imminent, atque ab hostium insidijs nunc vestem, nunc sedes mutando se se occultant, insinuant etiam se se in ipsas custodias, vt catholicos, qui in eis uincti detinētur, consilio, & re iuuent: adeo supersunt animi non ad cruciatus modo tolerandos, sed etiam inuitandos. Sacerdotes quattuor, qui ex hoc Collegio exierunt, in Anglia hoc anno sunt cōprehensi, qui squalore carceris, omnibusque tormentis excruciat, egregium suæ religionis, & fortitudinis exemplum præbuerunt. Sacerdotes item alij tres Lucas Chirbæus, Ioannes Sertus, & Laurentius Ricarsonus, cum omnem suppliciorum immanitatem essent perpeffi potius, quã à fide deficerent; tandem martyrio affecti sunt 3. Kal. Iunias. Romæ tres vita decesserunt, excellentis sanctitatis adolescentes, in his vnus Eduardus Trocmortonus fuit, clarissimo genere, singularisque integritatis exemplum, cuius vita omnibus virtutibus admirabilis ab ipsius familiaribus conscripta est: alter Rodulfus Scirlæus honesto item loco natus, qui cum diu spiritui sancto restitisset, tandem diuinitus est ad Catholicam religionem conuersus. Is consanguineo quodam viro catholico auctore cum ex Anglia Remos venisset, ab Alano sæpe ad Ecclesiæ Romanæ veritatem inuitatus est, quæ cohortationes licet eas ille mente obstinata reijcere conaretur, tamen quosdam aculeos semper in animo relinquebant, qui dies noctesque ipsum stimulant; quos cum euellere non posset, varijs se se voluptatibus dedit, eam quasi aberrationem querens à molestis cogitationibus. Ad extremum cum timeret, ne ad veritatem pertraheretur, Parisios se contulit,

vt nobilem Anglum, quem ipse hæreticum existima-
bat (ita enim ad credendum à Catholico quodam arti-
ficiose inductus est) conueniret; Cum vero comperisset
eum, quem quærebat esse nostræ Societatis, cuius ille
homines tanquam malum omen exsecratur; ira in-
citatus Geneuam ad Bezam proficisci constituit: sed ac-
cidit diuino consilio, vt cum is viam se dare vellet, gra-
uissima febris corripereetur, ex qua dies aliquot decu-
buit: quo tempore cum eum Anglus quidam nobilis
Catholicus, ac Sacerdos de nostris vnus officii causa
inuisissent; ab iis ad Ecclesiæ Sacrosanctæ gremiũ re-
ductus est: atque vbi morbo emerfit, abiecta Geneuæ
cogitatione, Romam petere decreuit. Interea litteræ
ab adolescentis consanguineo hæretico afferuntur ad
Angliæ Regiæ legatum, quibus ille orabat legatum,
vt vel Parisijs retineret adolescentem, vel Geneuam
tuto amandaret. Excepit hanc rem totam hæreticus
quidam, qui cum ad iuuenem casu venisset, eumque ad
iter iam accinctum offendisset, modis omnibus reti-
nere aggressus est. Iuuenis cum magnum in mora pe-
riculum esse cerneret, neque alia se se ratione expedi-
re posset, stringit pugionem, ac nisi faceffet, se eum ex
templo transixurum minatur: subditisque æquo cal-
caribus, magnis itineribus Romam versus contendit.
In Collegium vero Anglicanum receptus, illustria tũ
in reliqua vita, tum in extremo morbo virtutum om-
nium exempla dedit. Hanc autem ipse sui conuersio-
nẽ S. Augustini meritis adscribere solebat, erga quẽ
sanctum iam inde à pueritia, licet inter hæreticos na-
tus, educatusque præcipuo quodam amore se se affici

sentiebat. Horum autem trium desiderium lenierunt decem, & septem, qui ex Anglia venere spectatae virtutis adolescentes; in ijs aliqui sunt nobilissimo genere nati: aliqui etiam ob vnam religionis causam iniurias multas ab hæreticis pertulere.

Gregorius xij. sicut vnus omnium optime huiusce Collegij vtilitatem, necessitatemq. nouit, ita etiam illud cordi maxime videtur habere. Itaq. hoc anno aureorum duo millia dedit, quibus Collegij vectigal amplificaretur: permisitq., vt Placentinus S. Victorie Prioratus huic Collegio coniungeretur, eius redditus annuus quadricenorum est aureorum. Vineam idem, in quam sese recipere possent adolescentes, & animũ a studiorum contentione remittere, summa cum diligentia quæri iussit: cumq. nulla cõmoda inueniretur, tantisper eam, quam Iulius Pont. Max. construxit, liberalissime eorum vsibus adsignauit. Atque hanc insignem beneuolentiam, liberalitatemq. non solum in hoc Collegium, quod vt suum opus amare, & ornare videtur debere, sed plane in vniuersam Anglorum gentem præstat optimus Pastor. Itaque ad eorum inopiam subleuandam, qui ob egregiam in Ecclesiã Romanam fidem eieci patria, per Christianum orbẽ vagantur, Breue, quod vocãt, ad omnes Christianos principes dedit, quo eos hortabatur, vt tam piæ causæ Fauerent, Anglosq. quibus possent officijs complecterentur. Hoc Breue cum ab omnibus concionatoribus Quadragesimæ tempore Romæ promulgatum esset, multi Prælati, viriq. illustres per vrbis regiones distributi, stipem coegerunt: alumni item Collegij, aliq. vi-

ri no-

ri nobiles tum Angli, tum aliarum nationum, sollemni Sodalitatum vestitu ad stationes omnes eleemosinā cum scrinijs palam corrogarunt, collectaq. Romæ sunt aureorum circiter duo millia, in reliqua autē Italia ad numerū quinque millium: atque ex alijs item Provincijs non paruum Anglis subsidium venturum speramus. Eadem etiā studia sunt Cardinalis sancti Sixti, cuius in Clientela Collegium est: is templi tectum pulcherrime laqueatum, aureis fabricatus est amplius trecentis. Neque desunt alij præterea viri pijs, qui Collegio huic benigne faciant: vnus enim magnam struem lignorum dedit ad comburendum: Alter moriens domum testamēto legauit: quidā etiam viuens testamentum scripsit, quo post suum obitum annuum vectigal aureorum quinquagenorum relinquit. Et sane Collegium hoc huiusmodi patrocinijs indiget plurimum: vt enim à viris grauissimis cognitum est, magnæ ab Angliæ Regina tum Romano, tum Remensi Anglorū Collegijs tenduntur insidiæ, atq. ab ijs magis, quā à quouis alio Christiano Principe sibi timet: propterea quod horum Collegiorum alumni tanto religionis catholicæ restituendæ studio feruent, vt eorū ardor tot cruciati- bus, quos in dies singulos crudelitas excogitat, reprimi nullo modo possit. Die Protomartyri Stephano dicato, vnus de alūnis orationē ad Pontificē habuit, quæ sic omnibus probata est, vt Pontifex diem illū Anglicano Collegio cōstitueret, quo eorum aliquis deinceps orationē haberet; quod diem illū sanctissimi Protomartyris maxime diceret conuenire ijs adolescentibus, qui sese ad martyriū perferendū in ea palestra exercerēt.

Est in Anglicano Collegio vetus Anglorum hospitium, eorum nimirum, qui pietatis causa Romanam hanc peregrinationem suscipiunt, quibus etiam ad octavum diem victum liberaliter præbet. multi hoc anno aduenere, erga quos alumni omnia pietatis officia exhibuere, aliquot etiam cum Ecclesia Catholica in gratiam rediere. Venit inter hos Poli Cardinalis nepos cum filiolo octeni excellentis indolis, Reginae crudelitatem fugiens, quæ summopere studebat, ut eos in sua potestate haberet, quo eam familiam, quæ in Anglicanum regnum habere ius dicitur, stirpitus deleteret. Is à Pontifice humanissime exceptus est, & tractatus honorificentissime: filius autem ad convictum filij Parmensis Principis in domum Farnesij Cardinalis missus est: vir quidem de catholica religione optime meritus, ut qui semper inter illas persecutiones sacerdotes enixe fuit, quos etiam ternos, quaternosue domi suæ perpetuo habuit, usque rem diuinam facientibus religiose quotidie ministravit. Hæc de Anglicano Collegio pro instituta breuitate multa, pro illius rebus gestis, & meritis per pauca: etenim ne bis eadem legeretis, satius visum est, ad ipsum vos de Anglicana persecutione librum referere; Nunc quoniã urbana Societatis loca exposui, sequitur, ut deinceps de provincialibus dicam.

COLLEGIVM LAVRETANVM.

Collegium Lauretanum nostrorum numero, & fructus ubertate reliquis collegijs provincialibus præstat. Confessiones generales in eo sunt auditæ amplius

plius ducentis: pecuniæ restitutiones factæ innumera-
biles ducenorum, trecenorumue aureorum, & eo am-
plius; plurimis ereptæ concubinæ: aliquot apostatæ
ad suas religiones reducti: hæretici etiam cum Eccle-
sia reconciliati, aliaq. plurima è re diuina gesta, quæ
publicis litteris committi non possunt; ea tamen cuius-
modi sint, quiuis facile conijcere poterit, cum ex incre-
dibili concursu ab omnibus orbis terrarum partibus,
tum vero ex templi ipsius sanctitate, quod vel durissi-
ma peccatorum corda ad salutarem penitentiam fle-
tere, ac mollire solet. Quidam cum Sacrosanctam illã
Domum introisset certo consilio, ne confiteretur, diui-
nitus repente permotus, confessionem multis cum la-
crimis peregit. Decem militum Hispanorum cohortes
cum illac iter facerent, expiatæ confessione sunt à no-
stris triginta circiter: ex ijs concubinas quas habebant,
aut à se reiecerunt, aut in uxores legitimas duxerunt.
Multa in eo loco supra naturæ vires quotidie fiunt,
quæ præsentem loci diuinitatem ostendunt, vni enim
loquendi facultas diuinitus reddita est: alteri, cū tres
annos oculis fuisset captus, visus restitutus est. Homo
transalpinus ex sacra domo calcis aliquantum sustu-
lerat; hunc, vbi Romam venit, morbus debilitate subi-
ta adortus est: cum autem de consilio quorūdam Lau-
retum rediisset, calcemque restituisset, illico sanitatem
recuperauit. Vastauillanus Cardinalis sanctæ illius do-
mus Protector cum Lauretum venisset, Collegiū no-
strum inuisit, visaque angusta habitatione, alia duo
cubicula, quibus angustia laxarentur, nobis dare
iussit.

C O L L E G I V M F L O R E N T I N V M .

FLorentiæ hoc anno templum est patefactum, ingenti hominum gratulatione, & concursu, stupentibus etiam plerisque, unde nouum templum subito existisset. In illius exstructione valde illustris enituit ciuium in nos beneuolentia, & liberalitas: cum enim in eam ædificationem multorum millium aureorum impensa facta sit, tamē tantum abest, ut aliquod æs alienum sit contractum, ut potius Collegij vectigal, quod initio vix ad dimidiam partem nostrorum alendam satis erat, templo perfecto, expensarumq. omniū subducta ratione dimidio plus sit auctum; Multi Principes viri sacella sibi nostro in templo dari certatim petiere, quæ ornarent: itaque cum nouem in eo sint, omnia iam destinata sunt: plurima quoque munera magni precij in illius ornamentum collata. Magnus est ad nostros sacramentorum caussa concursus, sic ut vnus ducentas audierit confessiones generales. Adhibetur etiā nostri ad eos iuuandos, qui ad supplicium ducuntur, quorum vnus vir nobilis nunquā a suo latere nostrum sacerdotem discedere passus est; ductusque ad supplicij locum orationē habuit ad circumfusam multitudinem, hortatusque omnes est, ut suo exemplo sceleribus abstinerent. Philosophiæ curriculum anno superiore cœptū, belle procedit, auditores circiter quadraginta numerantur. Cardinalis Boromæus iter faciens Florentia, Collegiū, scholasq. nostras inuisit, rem diuinā in nostro templo fecit, ac tum nostris, tum magnæ populi multitudini Christi corpus distribuit.

C O L-

COLLEGIVM PERVSINVM.

NEquē minor fuit Perusinorum in nos amor, & beneficentia, qua liberalitate tum quingentorū aureorum æs alienum dissolutū est, tum Collegij ædificatio promotā, & aliquot ornamenta templo cōparata. itaq. licet Collegij vectigal admodum tenue sit (vix enim trecenorum est aureorum) tamen hoc anno mille, & sexcenti aurei sumptus facti sunt. Graues inimicitie nostra opera sunt depositæ, quæ in ciuitate bellicosa multæ quotidie existunt; quæ quidem in re nostri Deum valde propitium habuere: quatuor vitæ periculo subtracti à nostris, cum eos de insidijs, quæ parabantur, opportune monuissent. Inter eos, qui hoc anno sua scelera publico supplicio luerunt, vnus nullo modo adduci poterat, vt confiteretur, is tandem nostri sacerdotis oratione ita permotus est, vt non solum ipse confessionem faceret, sed reliquos etiā ad eandem cohortaretur. Ad matutinā concionem pomeridiana sacrarum litterarum lectio addita est: vtraque auditorum frequentia celebratur. Magna porro est apud Perusinos de nostrorum scientia, & integritate opinio, quod vel id vnum declarauit: cum enim in quadā stipulatione necesse esset, vt aliqua pecuniæ summa appareret, vnus è nostris à proximo mercatore eam mutuam rogauit; qui statim plenis manibus bonam pecuniæ summam, nec numeratam quidem dedit, relataque eodem modo in scrinium condidit; Societatis nostræ exercitijs duo sunt exculti, vnus Prælati, qui huius rei causa Roma venerat, iuuenis alter illustri familia natus. Ex congregatione Beatæ Virginis

in Societatem admissi sunt septem; in ijs adolescentulus quidam, qui à parente retractus in Patriam, paulo post inde fugiens Romam se contulit. Septem alij ad alias religiones se se aggregarunt.

COLLEGIUM TIBURTIVM,
& Recinetense.

TEmpli Tiburtini ædificatio hoc anno primū cœpta est, sub cuius initium magna in nos invidiæ fuit concitata tempestas, quæ tamen die tertio per se concidit: eo tempore nostri patientia, & modestia non modo cæterorum, sed illius etiam, à quo fuerant omnia turbata, sibi animos non mediocriter adiunxerunt, primus lapis ab Episcopo sollempni ritu positus est 8. Id. Iulij, quo die eodem ad lætitiæ cumulandum magni momenti pax, in quam viri nobiles multi frustra se se interposuerant, ad exitum est perducta à nostris; Iuuenis quidam nobilis, cū nostrarū scholarū, atq. discipulorū otium turbaret, in carcerē ductus est. is licet certo sciret, nostris postulantis in carcere se teneri, tamen ubi primum exiit, ad nos venit, gratiasque egit; ac sacerdoti de nostris confessus, emendatiorem vitæ rationem instituit. Cum Estensis Cardinalis in pauperes ægrotos eleemosinas quasdam distribuere cōstituisset, voluit, ut eosdem nostri inuiserent, fructusque ingens per eam occasionem confessionibus audiendis partus est. Ciuitas etiam ad campanam coemendam aureos centum nobis dedit. Profectus vnus de nostris in vicinum castrum, plurimos induxit, ut male parta restitue-

restituerent: redditaq. sunt legitimis dominis ex fraudata pecuniâ aureorum circiter duo millia. Cardinalis Eſtenſis Turcam ad nos miſit, quem fidei Chriſtiane rudimentis imbueremus; is poſt aliquot meſes inſtructus, baptizatusque, narrat ſe, dum aqua ſalutari ablueretur, mutatione quadam admirabili mutatum eſſe, quam cum ipſe ſentiat, negat tamen verbis explicare ſe poſſe cuiuſmodi ſit: ſignificat autem magno ſe tunc gaudio perſuſum, ſic vt cum infirmo imbecilloq. corpore eſſet, repente valens, firmuſque ſit factus: & quod pluriſ eſt, ad eam morum ſanctitatē eſt conuerſus, vt comites eius quidam iſdem olim erroribus implicati nunc vero ad Chriſtianam religionem traducti, ipſum tanquam virum ſanctum ſuſpiciant.

Recineti hoc anno Beate V. M. ſodalitas inſtituta eſt, ex qua eundem fructum, qui ſolet ex huiuſmodi cœtibus, ſperamus. Doctrinam Chriſtianam explicandi moſ renouatus, ac diebus feſtis, Pater vnus fratre comite, puerorum agmen canentium ſub vexillo per urbem educit, qui per ſpeciem interrogandi pueros, grandioribus etiam ad ſalutem neceſſaria tradit. Ciuitas cum daturam ſe noſtris hoc triennio aureos ſeptingentos decreto publico ſtatuiffet, primam penſionem hoc anno ſoluit. Fundator item in tabulam pictam aureos octoginta largitus eſt: ad alia quoque ornamenta comparanda, multi multa contulerunt.

